

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 17907/2025
29.01.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Драгане Бољевић, Јасмине Симовић, Радославе Мађаров и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиоца Агенције за вештачење и консалтинг АА предузетник из ..., кога заступа Бобан Матић адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство правде – Високи савет судства – Основни суд у Крагујевцу, коју заступа Државно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради исплате дуга, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гж 20575/23 од 10.07.2025. године, на седници одржаној 29.01.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гж 20575/23 од 10.07.2025. године.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Вишег суда у Београду Гж 20575/23 од 10.07.2025. године и пресуда Првог основног суда у Београду П 36998/20 од 14.06.2023. године тако што се одбија захтев тужиоца за исплату укупног износа од 24.500,00 динара са законском затезном каматом на износе од по 3.500,00 динара по седам рачуна испостављених Основном суду у Крагујевцу, и то у предметима: П 8175/16 почев од 11.09.2017. године, П 7329/15 почев од 19.10.2017. године, П 9885/15 почев од 21.11.2017. године, П 4536/15, П 9005/15 и П 9378/15 почев од 18.12.2017. године и П 5664/17 почев од 29.12.2017. године, све до исплате, као неоснован.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да на име трошкова целог поступка исплати туженој 110.250,00 динара у року од осам дана од достављања преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду Гж 20575/23 од 10.07.2025. године потврђена је пресуда Првог основног суда у Београду П 36998/20 од 14.06.2023. године којом је тужена је обавезана да тужиоцу исплати седам износа од по 3.500,00 динара на име дуга са законском затезном каматом од испостављања рачуна у предметима Основног суда у Крагујевцу, све како је наведено у ставу првом изреке првостепене пресуде и 104.760,00 динара на име трошкова парничног поступка ставом другим изреке.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права позивајући се на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку (посебна ревизија), са предлогом да се ревизија сматра дозвољеном и усвоји.

Посебна ревизија је, према одредбама члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18, 18/20, 10/23; у даљем тексту: ЗПП), у вези с одредбом члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, број 10/23), изузетно правно средство које се, због погрешне примене материјалног права, може изјавити против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, о коме одлучује Врховни суд, ценећи да ли постоји потреба за разматрањем правних питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, уједначавањем судске праксе или новим тумачењем права.

По оцени Врховног суда, посебна ревизија тужене у овом спору је дозвољена ради уједначавања судске праксе, због чега је на основу члана 404. ЗПП одлучено као у првом ставу изреке.

Испитујући побијану пресуду, на основу члана 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да је ревизија тужене основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се посебно не указује на друге битне повреде одредаба парничног поступка, као разлоге за тај ванредни правни лек у смислу члана 407. став 1. тачка 2. и 3. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, по налозима Основног суда у Крагујевцу тужилац је извршио економско-финансијско вештачење и сачинио налаз и мишљење у предметима П 8175/16, П 7329/15, П 9885/15, П 4536/15, П 9005/15, П 9378/15 и П 5664/17, уз које је приложио фактуре на износе од по 7.000,00 динара, који су му сви исплаћени из предујама који су, по налогу суда, уплатили тужиоци у тим предметима. Решењима суда пред којим су наведени поступци вођени, наложено је овде тужиоцу да допуни своје налазе и мишљење. Тужилац је у свим наведеним предметима сачинио допунски налаз и мишљење, доставивши у сваком од њих предрачун на износ од 3.500,00 динара на име трошкова и награде за допунско вештачење. Тужиоцу нису плаћени износи потраживани овим предрачунима, нити је суд налагао тужиоцима у означеним предметима да уплате предујам за допунско вештачење ни извршио тужиоцу исплату по испостављеним предрачунима за допунски налаз и мишљење.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев, а другостепени ту одлуку потврдио, применом одредаба чл. 172. став 1, 277. став 1. и 324. став 1. Закона о облигационим односима и чл. 4, 17, 28. и 30. Правилника о накнади трошкова у судским поступцима.

По оцени Врховног суда, оспорена одлука није правилна.

Законом о облигационим односима - ЗОО, одредбом члана 172. став 1, прописано је да правно лице одговара за штету коју његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција. Према члану 6. став 1. Закона

о судијама („Службени гласник РС“, бр. 116/08... 76/21), важећег у време испостављања наведених предрачуна, за штету коју судија преузрокује незаконитим или неправилним радом одговара Република Србија. Исто је предвиђено одредбом члана 7. став 1. важећег Закона о судијама („Службени гласник РС“, бр. 10/23).

Одредбама ЗПП, поред осталог је прописано: да је странка која предложи извођење доказа дужна да по налогу суда унапред положи износ потребан за подмирење трошкова који ће да настану поводом извођења доказа (члан 152. став 1); да ће суд, ако извођење доказа предлажу обе странке, одредити да износ потребан за подмирење трошкова положи обе странке на једнаке делове, а ако је извођење доказа одређено по службеној дужности, одредиће да износ положи странка на коју пада терет доказивања чињенице о којој се изводи доказ (члан 152. став 2); да суд изводи доказ вештачењем ако је ради утврђења или разјашњења неке чињенице потребно стручно знање којим суд не располаже (члан 259); да вештак има право на накнаду путних трошкова и трошкова исхране и смештаја, у складу са посебним прописом, на изгубљену зараду и трошкове вештачења, као и право на награду за извршено вештачење (члан 268. став 1); да се у погледу накнаде трошкова и награде вештака сходно примењују одредбе члана 258. став 2. и 3. тог закона (члан 268. став 2); да странка која је предложила вештачење или ако је суд наложио странци да сноси трошкове вештачења одређеног по службеној дужности, плаћа накнаду и награду вештака, а о извршеном плаћању подноси доказ суду у року од осам дана од дана уплате (члан 268. став 3); да писани налаз вештака, поред података о томе где и када је извршено вештачење, лицима која су присуствовала вештачењу и лицима која нису присуствовала, а уредно су позвана и приложеној документацији, мора да садржи и образложење са наведеним чињеницама и доказима на којима је налаз заснован и стручно мишљење (члан 270. став 3); да ће суд, ако вештак достави налаз и мишљење који је нејасан, непотпун или противречан сам себи, да наложи вештаку да допуни или исправи налаз и мишљење, и одреди рок за отклањање недостатака, односно позваће вештака да се изјасни на рочишту (члан 270. став 4). Према одредбама члана 258. ст. 2. и 3. ЗПП, које се сходно примењују на накнаду трошкова и награду вештака, вештак треба да захтева накнаду трошкова и награду одмах по саслушању, а суд ће у решењу којим се одређују трошкови вештака одлучити да се одређени износ исплати из положеног предујма, а ако предујам није положен, наложиће странци да одређени износ плати вештаку у року од осам дана.

Правилником о накнади трошкова у судским поступцима („Службени гласник РС“, бр. 9/16... 13/20), вештаку је, поред трошкова, признато и право на награду (члан 17), која се остварује на његов захтев (чланови 31. и 32) и прописан је начин одређивања награде (члан 18).

У конкретном случају, тужилац је одређен за вештака у спору о новчаном потраживању по основу накнаде за незапосленост, као једног од права прописаних чланом 64. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС“, бр. 36/09... 38/15). Предмет вештачења било је постојање евентуалних разлика између накнада које су тужиоцима у наведеним споровима биле исплаћене током одређених временских периода и накнада обрачунатих у складу са чл. 69. и 70. наведеног закона. Вештачења су одређена у складу са чланом 259. ЗПП, а трошкови тих вештачења исплаћени су из предујма које су положили странке које су извођење тих доказа предложили, сагласно члану 152. став 1. и члану 258. став 3. у вези с чланом 268. став 2. ЗПП.

Допунско вештачење одређено је на основу члана 270. став 4. ЗПП, а не по службеној дужности у смислу члана 152. став 2. истог закона, у ком случају би постојао пропуст суда да наложи тужиоцима у тим споровима да положи износе потребне за подмирење трошкова допунских вештачења, односно да посебним решењем у складу са чланом 258. став 3. у вези члана 268. став 2. ЗПП наложи тој странци да судском вештаку (тужиоцу у овом спору) исплати одређени износ на име награде за допуну вештачења. Допунским налазима утврђено је да не постоји новчано потраживање тужилаца, што је могло бити утврђено и приликом израде основних налаза у тим споровима да је тужилац применио и у тим налазима приказао и методологију на основу које се чињеница битна за правилну примену материјалног права у тим споровима – постојање разлике између исплаћене и припадајуће накнаде, у потпуности разликује од исте те чињенице утврђене приликом основног вештачења. Због тога се допунским вештачењем исправљају недостаци основног вештачења, тако да његове трошкове не морају да сnose тужиоци у тим споровима, а не постоји ни обавеза тужене Републике Србије да накнади тужиоцу трошкове таквог допунског вештачења као материјалну штету, проузроковану незаконитим и неправилним радом судије, у смислу члана 172. став 1. Закона о облигационим односима у вези с чланом 6. став 1. раније важећег Закона о судијама, односно чланом 7. став 1. важећег Закона о судијама.

Из наведених разлога, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у другом ставу изреке.

Тужена је успела у поступку и зато има право на накнаду трошкова целог поступка у износу од 110.250,00 динара, од чега по 9.000,00 динара за састав шест образложених поднесака, 13.500,00 динара за заступање на једном одржаном и 6.750,00 динара за заступање на једном неодржаном рочишту и по 18.000,00 динара за састав жалбе и ревизије. Због тога је, на основу члана 165. став 2. у вези с чланом 153. став 1. и 154. ЗПП, одлучено као у трећем ставу изреке.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**